

van een zaak heeft overgedragen, zijn bevoegd om ook zonder uitdrukkelijke volmacht, als bedoeld in artikel 3, derde lid, van het Verdrag, namens de verzoeker op te treden.

Artikel 7. Indien van een beslissing inzake onderhoud, gegeven in een land, dat partij is bij het Verdrag, het exequatur in Nederland wordt verzocht op grond van een andere internationale overeenkomst, kan dit exequatur door de ontvangende instelling of de raad voor de kinderbescherming, aan welke die instelling de behandeling van een zaak heeft overgedragen, worden gevraagd.

Artikel 8. 1. De ontvangende instelling en de raad voor de kinderbescherming, aan welke die instelling de behandeling van een zaak heeft overgedragen, behoeven, in rechte optredend ter uitvoering van de raad voor de kinderbescherming, taak, niet de bijstand van een procureur of advocaat, tenzij de procedure aanvangt met een dagvaarding.

2. De verzoeker wordt, onverminderd het bepaalde bij artikel 133 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, geacht woonplaats te hebben gekozen ten kantore van de ontvangende instelling en van de raad voor de kinderbescherming, aan welke die instelling de behandeling van de zaak heeft overgedragen. Alle stukken, voor hem bestemd en zijn onderhoudsaanpraak betreffend, kunnen aldaar worden betekend.

Artikel 9. 1. Rogatoire commissies in zaken van onderhoud kunnen door een autoriteit van een Staat, voor welke het Verdrag van kracht is, worden opgedragen aan de Nederlandse rechter. Op zodanige rogatoire commissies zijn van overeenkomstige toepassing de artikelen 6, 7, 8, 9, 10, 11, laatste lid, 12, 13 en 14, met uitzondering van het bepaalde onder *a* en *b* van artikel 14, van de wet van 24 december 1958 (*Stb.* 677), houdende uitvoering van het op 1 maart 1954 te 's-Gravenhage gesloten Verdrag betreffende de burgerlijke rechtsvordering.

2. Rogatoire commissies in zaken van onderhoud kunnen door de Nederlandse rechter worden opgedragen aan een autoriteit van een Staat, voor welke het Verdrag van kracht is, voor zover het recht van die Staat de uitvoering van de rogatoire commissie toelaat. Op zodanige rogatoire commissies zijn van toepassing de artikelen 15, tweede lid, 17 en 18 van de in het eerste lid bedoelde wet.

Artikel 10. 1. Indien de in het buitenland verblijvende schuldeiser ter zake van onderhoud kosteloos wenst te procederen in Nederland, dient bij zijn daartoe strekkend verzoek een verklaring te worden overgelegd, bevattende zo volledig mogelijke gegevens omtrent zijn ambt, beroep of bedrijf en zijn gezin en omtrent de stand van de inkomsten en het vermogen van hem en zijn gezin.

2. De verklaring dient te zijn afgegeven door de autoriteiten van de gewone verblijfplaats van de schuldeiser of, bij gebreke daarvan, door de autoriteiten van zijn werkelijk verblijf. Zij wordt kosteloos gelegaliseerd door een diplomatieke of consulaire ambtenaar van Nederland.

3. De ontvangende instelling kan, al dan niet op verzoek van de rechter, de verzendende instelling, welke de stukken aan haar heeft toegezonden, verzoeken aanvullende gegevens over te leggen omtrent de inkomsten en het vermogen van de schuldeiser.

Artikel 11. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regelen worden gesteld omtrent de wijze, waarop de raden voor de kinderbescherming de in deze wet bedoelde taak zullen uitvoeren.

Artikel 12. Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministeriële Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven ten Paleize Soestdijk, 27 september 1961.

JULIANA.

De Minister van Justitie,

A. C. W. BEERMAN.

De Minister van Buitenlandse Zaken a.i.,

J. DE QUAY.

Uitgegeven de tiende oktober 1961.

De Minister van Justitie,

A. C. W. BEERMAN.

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:

Bijl. Hand. II 59/60, 5925;

Bijl. Hand. II 60/61, 5925; Hand. II 60/61, bladz. 2700;

Bijl. Hand. I 60/61, 5925; Hand. I 61/62, bladz. 2003.

304

WET van 27 september 1961, houdende herziening van de bepalingen in het Burgerlijk Wetboek en in enige andere wetten betreffende het maken van uiterste willen in buitengewone omstandigheden.

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is de bepalingen in het Burgerlijk Wetboek betreffende het maken van uiterste willen in buitengewone omstandigheden te herzien en in verband hiermede enige andere wetten te wijzigen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel I

Het Burgerlijk Wetboek¹⁾ wordt gewijzigd als volgt:

A. Artikel 992, eerste lid, wordt gelezen:

Behoudens het in de volgende artikelen van deze afdeling bepaalde kan een Nederlands onderdaan die zich in een vreemd land bevindt, geen andere uiterste wil maken dan bij authentieke akte en met inachtneming van de formaliteiten welke in het land, alwaar de akte verleden wordt, gebruikelijk zijn.

B. De artikelen 993—999 worden vervangen door:

Artikel 993. In geval van oorlog of burgeroorlog kunnen militairen en andere tot de krijgsmacht behorende personen een openbare uiterste wil maken ten overstaan van een officier van de krijgsmacht.

Ook buiten het geval van oorlog of burgeroorlog kan op deze wijze een uiterste wil worden gemaakt door militairen en andere personen, die behoren tot een gedeelte van de krijgsmacht dat is aangewezen:

- a. ter deelneming aan een militaire expeditie;
- b. ter bestrijding van een vijandelijke macht;
- c. ter handhaving van de onzijdigheid van de Staat;

¹⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 14 juli 1960 (*Stb.* 283).

d. tot enig optreden hetzij tot collectieve of individuele zelfverdediging, hetzij tot handhaving of herstel van de internationale orde en veiligheid; of

e. ter voldoening aan een vordering van het bevoegde gezag in geval van oproerige beweging.

In krijgsgevangenschap kan in plaats van een officier ook een onderofficier optreden.

Officieren en onderofficieren mogen hun medewerking slechts verlenen indien de erflater zich niet tot een bevoegde notaris of consulaire ambtenaar kan wenden. Niet-inachtneming van dit voorschrift schaaft de geldigheid van de uiterste wil niet.

Artikel 993a. In geval van oorlog of burgeroorlog kunnen de daartoe bij algemene maatregel van bestuur aangewezen noodwachters een openbare uiterste wil maken ten overstaan van een officier van een noodwacht of noodwachtstaf.

Officieren mogen hun medewerking slechts verlenen indien de erflater zich niet tot een bevoegde notaris of consulaire ambtenaar kan wenden. Niet-inachtneming van dit voorschrift schaaft de geldigheid van de uiterste wil niet.

Artikel 993b. De in de artikelen 993, eerste lid, en 993a, eerste lid, vermelde mogelijkheid blijft bestaan totdat de Koning heeft vastgesteld dat voor de toepassing van die bepalingen de oorlog of de burgeroorlog als geëindigd moet worden beschouwd.

De in artikel 993, tweede lid, vermelde mogelijkheid blijft bestaan totdat op de bij algemene maatregel van bestuur te bepalen wijze is bekendgemaakt dat de aanwijzing is geëindigd.

Artikel 994. Zij die zich op een reis aan boord van een zeeschip of luchtvaartuig bevinden, kunnen een openbare uiterste wil maken ten overstaan van de gezagvoerder of de eerste officier, of bij gebreke van deze personen ten overstaan van hem die hun plaats vervult.

Artikel 995. Op plaatsen waar voor de erflater het normale verkeer met een bevoegde notaris of consulaire ambtenaar verboden of verbroken is als gevolg van rampen, gevechtshandelingen, besmettelijke ziekten of andere buitengewone omstandigheden, kan hij een openbare uiterste wil maken ten overstaan van een notaris of Nederlandse consulaire ambtenaar, ook indien deze niet krachtens de gewone regelen bevoegd is, of de burgemeester, de secretaris of een wethouder der gemeente, een ten kantore van een notaris werkzame kandidaat-notaris, een advocaat, een procureur, een officier van de krijgsmacht of van een noodwacht of noodwachtstaf, of een daartoe door de minister van justitie bevoegd verklaarde ambtenaar.

Artikel 996. De uiterste willen, bedoeld in de artikelen 993, 993a, 994 en 995, worden verleden in tegenwoordigheid van twee getuigen. Zij worden op behoorlijke wijze op schrift gesteld, en door de erflater, alsmede door de getuigen en degene te wiens overstaan zij zijn verleden, ondertekend.

De getuigen moeten meerderjarig zijn en de taal verstaan, waarin de uiterste wil is opgesteld. In de gevallen van de artikelen 993, 993a en 995 behoeven echter militairen en noodwachters die als getuigen optreden, niet meerderjarig te zijn.

Indien de erflater of één van de getuigen door onkunde of door een andere oorzaak wordt verhinderd te ondertekenen, staat dit aan de geldigheid van de uiterste wil niet in de weg, indien van de oorzaak van verhindering in de akte uitdrukkelijk melding wordt gemaakt.

Artikel 954 is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 997. De erflater is in de gevallen van de artikelen 993, 993a, 994 en 995 ook bevoegd een door hem ondertekende onderhandse uiterste wil te maken, die hij in tegenwoordigheid van twee getuigen gesloten of open in bewaring geeft aan een persoon te wiens overstaan hij ingevolge die artikelen een openbare uiterste wil kan doen verlijden. Deze persoon maakt daarvan onmiddellijk een akte van bewaargeving op, hetzij op

het papier van de uiterste wil, hetzij op de omslag daarvan, hetzij op een afzonderlijk papier; artikel 996, eerste, tweede en derde lid, is op die akte van overeenkomstige toepassing.

De artikelen 980, eerste lid, 981, 993, vierde lid, 993a, tweede lid en 993b zijn van overeenkomstige toepassing op de onderhandse uiterste wil. De in artikel 981 bedoelde teruggave geschiedt door degene die het testament onder zich heeft; artikel 996, eerste, tweede en derde lid, is van overeenkomstige toepassing op de akte van terugneming.

De in bewaring gegeven uiterste wil wordt tot het bewijs van het tegendeel vermoed door de erflater ondertekend te zijn.

Artikel 997a. Indien in een geval, bedoeld in het vorige artikel, de onderhandse uiterste wil is gedagtekend en de erflater overlijdt zonder dat de uiterste wil overeenkomstig de wet in bewaring is gegeven, is de uiterste wil niettemin geldig, tenzij de erflater redelijkerwijze alsnog een uiterste wil overeenkomstig de voorgaande artikelen van deze afdeling had kunnen maken.

Artikel 998. Hij die een akte van uiterste wil, van bewaargeving of van terugneming, als bedoeld in de artikelen 993—997a, onder zich heeft, zendt deze akte zo spoedig mogelijk in gesloten omslag naar het Centraal Testamentenregister te 's-Gravenhage.

Het vorige lid geldt niet voor akten, opgemaakt door of ten overstaan van een volgens de gewone regelen bevoegde notaris of consulaire ambtenaar, en voor de door dezen in bewaring genomen akten van uiterste wil.

Artikel 999. De uiterste willen, bedoeld in de artikelen 993—997, zijn krachteloos indien de erflater overlijdt meer dan zes maanden nadat voor hem de mogelijkheid is geëindigd, een uiterste wil te maken op een van de in die artikelen genoemde wijzen.

De termijn wordt telkens met een maand verlengd, indien de erflater redelijkerwijze niet in staat is geweest in de laatstverstreken maand een uiterste wil te maken.

Artikel II

Artikel 32 der Wet op de Staat van Oorlog en Beleg (*Stb.* 1899, 128)¹⁾ vervalt.

Artikel III

De Wet op het Testamentenregister (*Stb.* 1918, 124) wordt gewijzigd als volgt:

A. Artikel 1, eerste lid, wordt gelezen:

Er wordt ingesteld een register van alle akten, bevattende uiterste wilsbeschikkingen en schenkingen van de gehele of de gedeeltelijke nalatenschap van de schenker, alsmede van alle akten, waarbij uiterste wilsbeschikkingen worden herroepen of waarbij holografische of onderhandse testamenten worden teruggenomen.

B. In artikel 1, tweede lid, wordt achter „uiterste willen bij openbare akte,” ingevoegd: uiterste willen als bedoeld bij artikel 997a van het Burgerlijk Wetboek.

C. Aan artikel 2, tweede lid, wordt een tweede zin toegevoegd, luidende:

Het in de vorige zin bepaalde geldt niet voor de in artikel 998, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek bedoelde akten.

D. Artikel 3 wordt gelezen:

In het register wordt, voor zover daarvan uit de opgaven of uit de ingevolge artikel 998 van het Burgerlijk Wetboek ontvangen akten blijkt, aantekening gehouden van:

de aard der akte en het jaar, de maand en de dag op welke zij is verleden;

de voornamen en de naam der personen, die enige beschikking maken als bedoeld in artikel 1;

¹⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 22 mei 1958 (*Stb.* 296).

hun beroep of hun maatschappelijke betrekking;
hun woonplaats, alsmede de plaats, het jaar, de maand en de dag van hun geboorte;

de voornamen, de naam en de standplaats van de notaris of consulaire ambtenaar, onderscheidenlijk de voornamen, de naam en de hoedanigheid van de persoon, bedoeld in de artikelen 993—997 van het Burgerlijk Wetboek, die de akte heeft verleden of aan wie de akte is ter hand gesteld of aangeboden.

Indien het betreft de in artikel 998, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek bedoelde akten, brengt Onze Minister van Justitie de in het eerste lid genoemde gegevens tevens schriftelijk ter kennis van de ontvanger der registratie te 's-Gravenhage.

E. Ingevoegd wordt een artikel 3a, luidende:

Onze Minister van Justitie doet de in artikel 998, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek bedoelde akten onverwijld na de inschrijving in het register tegen ontvangstbewijs overbrengen naar de algemene bewaarplaats der minuten, registers en repertoria, bedoeld in artikel 69 van de Wet op het Notarisambt (*Stb.* 1842, 20), te 's-Gravenhage.

Artikel IV

De Wet op het Notarisambt (*Stb.* 1842, 20)¹⁾ wordt gewijzigd als volgt:

A. Ingevoegd wordt een artikel 37a, luidende:

De in de vorige artikelen van dit hoofdstuk bepaalde vormvoorschriften en geldigheidsvereisten zijn niet van toepassing op akten van uiterste wil, van bewaargeving en van terugneming, opgemaakt ingevolge de artikelen 995—997 van het Burgerlijk Wetboek.

B. Artikel 41 wordt gelezen:

De notarissen mogen, onverminderd het omtrent holografische of onderhandse uiterste willen bepaalde, geen minuut hoegenaamd uit hun handen geven, anders dan in de gevallen bij de wet voorzien en krachtens een vonnis of bevelschrift van de rechter, met inachtneming van de bepalingen, bij het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering en dat van Strafvordering voorgeschreven.

C. Aan artikel 49a, eerste lid, wordt, met vervanging van de punt door een komma, toegevoegd: met uitzondering van de in artikel 998, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek bedoelde akten.

Artikel V

De Registratiewet 1917 (*Stb.* 243)²⁾ wordt gewijzigd als volgt:

A. Artikel 7 wordt gelezen:

Met afwijking van hetgeen bij de voorgaande artikelen is bepaald, moeten de akten van uiterste wil, van bewaargeving, superscriptie, terugneming en herroeping van uiterste wil en alle andere akten, uitsluitend beschikkingen ter zake des doods

¹⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 30 oktober 1958 (*Stb.* 494).

²⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 21 december 1950 (*Stb.* K 596).

inhoudende met uitzondering van de in artikel 982 van het Burgerlijk Wetboek bedoelde stukken, ter registratie worden aangeboden door de notaris, onder wie zij berusten, binnen dertig dagen, nadat het overlijden van de beschikker of de verklaring dat deze vermoedelijk is overleden, die de notaris bekend is geworden, met dien verstande dat deze termijn in ieder geval niet aanvangt voordat de akte onder berusting van de notaris is gekomen.

B. In artikel 100 onder a worden de woorden „de akten in artikel 3 genoemd” vervangen door: de akten in de artikelen 3 en 7 genoemd.

Artikel VI

De Zegelwet 1917 (*Stb.* 244)³⁾ wordt gewijzigd als volgt:

A. In artikel 26 wordt het onder a gestelde gelezen:

a. dat het zegelrecht van holografische en geheime testamenten en van de uiterste willen, bedoeld in de artikelen 982 en 993—997a van het Burgerlijk Wetboek, alsmede dat van de daarop gestelde aantekeningen en akten, eerst voldaan behoeft te worden, wanneer die stukken geregistreerd worden of daarvan op enigerlei wijze gebruik wordt gemaakt, welke voldoening geschiedt door die stukken ter zegeling aan te bieden aan 's Rijks ambtenaar.

B. Aan het slot van artikel 32, eerste lid, onder 32° wordt de punt vervangen door een puntkomma, en wordt toegevoegd:

33°. de akten van bewaargeving en van terugneming van onderhandse testamenten, bedoeld in artikel 997 van het Burgerlijk Wetboek, alsmede de op de omslagen van die testamenten gestelde aantekeningen.

Artikel VII

Deze wet treedt in werking op een door Ons te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriële departementen, autoriteiten, colleges en ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven ten Paleize Soestdijk, 27 september 1961.

JULIANA.

De Minister van Justitie,

A. C. W. BEERMAN.

De Staatssecretaris van Financiën,

VAN DEN BERGE.

Uitgegeven de tiende oktober 1961.

De Minister van Justitie,

A. C. W. BEERMAN

Zie voor de behandeling in de Staten-Generaal:

Bijl. Hand. II 59/60, 5897;

Bijl. Hand. II 60/61, 5897; Hand. II 60/61, bladz. 2817;

Bijl. Hand. I 60/61, 5897; Hand. I 61/62, bladz. 2010.

³⁾ Laatstelijk gewijzigd bij de wet van 24 december 1958 (*Stb.* 698).